

Powiatowy Zespół Szkół
w Chmielniku
ul. A. Dygasińskiego 11, 26-020 Chmielnik
tel./fax 41-354-28-94
NIP 657-24-81-860, REGON 202077089

INDYWIDUALNA DIAGNOZA POTRZEB

Liceum Ogólnokształcącego w Powiatowym Zespole Szkół w Chmielniku

**Identyfikacja i analiza potrzeb edukacyjnych z zakresu kompetencji
kluczowych, społecznych i zawodowych liceum ogólnokształcącego**

Nazwa placówki: Powiatowy Zespół Szkół w Chmielniku

Adres placówki: ul. Dygasińskiego 11, 26-020 Chmielnik

telefon: 41 315 10 68

e-mail: szkola@pzschielnik.pl

<https://pzschielnik.edupage.org/>

Cel diagnozy:

Celem przeprowadzenia diagnozy jest określenie stanu zasobów oraz potrzeb szkoły (uczniów i nauczycieli), a także ustalenie jakości wyposażenia placówki w zasoby materialne, które są niezbędne w kontekście przygotowania wychowanków do wchodzenia na rynek pracy.

Przeprowadzone rozpoznanie uwzględnia otoczenie szkoły, tj. potrzeby i uwarunkowania lokalnego i regionalnego rynku pracy.

Źródła informacji, próba badawcza, metody i narzędzia badawcze:

Diagnozę sporządzono w oparciu o:

1. Dane pozyskane od Dyrektora placówki na podstawie posiadanej dokumentacji,
2. System Informacji Oświatowej,
3. Opracowanie WUP w Kielcach n/t rynku pracy - Kielce 2022,
4. Wyniki wywiadów z pracodawcami (11 pracodawców z woj. świętokrzyskiego z branży policyjno-prawnej, techniczno-medycznej)
5. Wyniki ankiety z uczniami/uczennicami (70 os.) z września 2023 r.
6. Wyniki wywiadu z nauczycielami (6 os.)

Charakterystyka szkoły:

Powiatowy Zespół Szkół w Chmielniku to placówka, w skład której wchodzi kilka różnych typów szkół. W 17 oddziałach szkół dla młodzieży kształci się obecnie 377 uczniów.

Najstarszą szkołę, której tradycje sięgają roku 1959 jest Liceum Ogólnokształcące im. Adolfa Dygasińskiego. W ramach Zespołu funkcjonuje również Technikum w PZS kształcące w zawodach: technik pojazdów samochodowych, technik budownictwa, technik mechanik, technik hotelarstwa, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik informatyk, technik ekonomista oraz Szkoła Branżowa I Stopnia kształcąca w zawodach: monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, murarz – tynkarz, mechanik pojazdów samochodowych oraz fryzjer.

W ofercie edukacyjnej na rok szkolny 2023/2024 występują nowe zawody: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik obsługi turystycznej oraz technik usług fryzjerskich.

Zawody, w których kształci szkoła to specjalizacje inteligentne, które gwarantują efektywne funkcjonowanie absolwentów na rynku pracy.

Oprócz obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w szkole działają również koła zainteresowań: sportowe, muzyczne, turystyczne, karate, gdzie nasi uczniowie mogą rozwijać swoje zainteresowania i pasje.

Przy Powiatowym Zespole Szkół w Chmielniku działa Centrum Kształcenia Zawodowego, którego celem jest prowadzenie różnych form kształcenia osób dorosłych w tym kursów kwalifikacyjnych.

Cel działalności Powiatowego Zespołu Szkół w Chmielniku

Celem działalności Powiatowego Zespołu Szkół w Chmielniku jest zapewnienie absolwentom szkół podstawowych z terenu Chmielnika i ościennych gmin edukacji umożliwiającej uzyskanie średniego wykształcenia w Liceum Ogólnokształcącym im. Adolfa Dygasińskiego oraz Technikum w PZS. Umożliwiamy również kształcenie w Szkole Branżowa I Stopnia oraz w szkołach dla dorosłych. Celem naszej działalności jest zapewnienie uczniom i słuchaczom możliwości:

- wyposażenia uczniów w umiejętności zawodowe zbieżne z wymogami współczesnego rynku pracy,
- podniesienia swoich kompetencji kluczowych poprzez dodatkowe zajęcia z języka obcego zawodowego, praktycznej przedsiębiorczości, interaktywnych technologii komputerowych i kompetencji społecznych.
- zwiększenia świadomości rozwoju swojej kariery zawodowej poprzez doradztwo edukacyjno-zawodowe (grupowe i indywidualne) mające na celu opracowanie Indywidualnego Planu Działania.
- podniesienia umiejętności zawodowych poprzez udział w płatnych stażach i praktykach w renomowanych firmach.
- podniesienia umiejętności zawodowych i zdobycie kwalifikacji specjalistycznych.

Priorytetem ujętym w Strategii Rozwoju Szkoły jest wykształcenie mobilnych absolwentów, zdolnych do podjęcia aktywności zawodowej na lokalnym, regionalnym ale również europejskim rynku pracy, znających zarówno potrzeby klientów jak też wychodzących naprzeciw oczekiwaniom pracodawcy.

Ponadto priorytetami są:

- wspieranie rodzin w procesie wychowania i nauczania, stwarzając uczniom optymalne warunki do prawidłowego, wszechstronnego rozwoju intelektualnego,
- nauczenie młodego człowieka uczenia się, a zwłaszcza polubienia uczenia się,
- wyposażenie ucznia w narzędzia komunikowania się z innymi ludźmi i rozumienia dzieł pokoleń współczesnych i przeszłych,
- wyzwolenie własnej inwencji twórczej i pomysłowości,
- przygotowanie ucznia do życia w społeczeństwie informacyjnym przez wykorzystanie w procesie nauczania-uczenia się technologii informatycznych.
- rozbudzenie ciekawości świata i otwartości na zmiany w nim zachodzące
- kształtowanie poczucie odpowiedzialności za podjęte działania i przyjęte na siebie obowiązki
- uczenie ucznia obiektywnej oceny własnych poczynań
- rozwijanie więzi interpersonalnych, umiejętności pracy w zespole
- wpajanie zasad tolerancji, poszanowania cudzej odmienności-inności
- kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych
- nauczenie młodego człowieka otwartości na europejskie i światowe wartości kulturowe
- kształtowanie nawyków dbania o zdrowie oraz promowania zdrowego stylu życia.

Krótki opis bazy dydaktycznej Powiatowego Zespołu Szkół w Chmielniku

Szkoła posiada dwa budynki dydaktyczne: przy ulicy Dygasińskiego 11, na działce Nr 467 o powierzchni 1,1797 ha, w którym znajduje się 17 sal lekcyjnych w tym pracownie językowe, multimedialna oraz internetowa, nowoczesna biblioteka szkolna z Centrum Multimedialnym oraz Szkolnym Ośrodkiem Kariery oraz pełnowymiarowa hala sportowa.

Przy ulicy Furmańskiej 1a szkoła posiada własny ośrodek egzaminacyjny, w którym przy współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Łodzi odbywają się egzaminy potwierdzające kwalifikacje zawodowe.

Od 1 stycznia 2011 w ramach Zespołu funkcjonuje również Centrum Kształcenia Zawodowego. Centrum prowadzi realizację zajęć praktycznych dla uczniów naszych szkół oraz świadczy usługi szkoleniowe dla środowiska lokalnego. Posiada halę maszyn, dwie pracownie budowlane, dwie pracownie gastronomiczne, pracownię fryzjerską, pracownię mechaniczną, pracownię samochodową, pracownię spawalniczą z Certyfikatem Instytutu Spawalnictwa w Gliwicach oraz nowy budynek dydaktyczny. Znajdują się w nim cztery sale dydaktyczne,

zgodnie z dalszym planem rozwoju szkoły oraz część administracyjna. Obecna organizacja placówki wynika z potrzeb środowiska lokalnego w zakresie kierunków kształcenia i zawodów, uwzględniając aktualne trendy na rynku pracy oraz główne założenia reformy programowej. Jest ona również wynikiem reorganizacji i zmian jakie nastąpiły w placówce na przestrzeni ostatnich lat, uwzględniających opracowania Wojewódzkiego oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach. W budynkach Powiatowego Zespołu Szkół w Chmielniku funkcjonuje także Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Chmielniku, z którą prowadzimy bliską współpracę. Plan rozwoju szkoły przewiduje również bliską współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Chmielniku. Nasza współpraca zapewnia pomoc osobom bezrobotnym z terenu gminy Chmielnik i Pierzchnica.

Zdiagnozowane potrzeby szkoły dotyczą organizacji zajęć i wyjazdów edukacyjnych dla uczniów klas licealnych o profilach policyjno-prawnym i techniczno-medycznym (np. centra edukacyjne, placówki administracji państwowej, uczelnie, ośrodki zdrowia). Wycieczki: geopark z warsztatami, UJ Kraków – pokazy doświadczeń chemicznych, strzelnica, Centrum nauki Leonardo da Vinci z warsztatami, sąd. Kwalifikowany kurs pierwszej pomocy, trening ze specjalistą do testów sprawnościowych do służb, wyposażenie ucznia: koszulki, czapki z daszkiem, notatniki, długopisy, pendrive, doradztwo zawodowe ze specjalistą. Ponadto uczniowie będą potrzebować pomocy naukowych w postaci literatury fachowej (np. kodeksów, atlasów anatomicznych).

Charakterystyka uczniów szkoły:

W roku szkolnym 2023/2024 w szkołach młodzieżowych PZS w Chmielniku kształcą się łącznie 377 uczniów w następujących typach szkół:

Szkoły dla młodzieży:

1. Liceum Ogólnokształcące – 70 uczniów,
2. Technikum Zawodowe – 263 uczniów w zawodach: technik żywienia i usług gastronomicznych, technik informatyk, technik hotelarstwa, technik pojazdów samochodowych,
3. Szkoła Branżowa I Stopnia – 44 uczniów w zawodzie: monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.

Liczbę uczniów liceum ogólnokształcącego wg profili kształcenia w roku szkolnym 2023/2024 (profil/ kierunek kształcenia, klasa – liczba uczniów, w tym kobiet)

Klasa	Typ szkoły	Profil	Liczba uczniów ogółem	Kobiet y	Mężczyź ni	Osoby niepełnosprawn e	
						K	M
1 a	Liceum Ogólnokształcące	policyjno-prawny	20	6	1	-	-
1 a	Liceum Ogólnokształcące	techniczno-medyczny		10	3	-	-
2 a	Liceum Ogólnokształcące	policyjno-prawny	25	11	5	-	-
2 a	Liceum Ogólnokształcące	techniczno-medyczny		8	1	-	-
4 a	Liceum Ogólnokształcące	-----	25	20	5	-	-

Charakterystyka kadry pedagogicznej:

W Powiatowym Zespole Szkół w Chmielniku zatrudnionych jest 46 nauczycieli. Wszyscy posiadają wykształcenie wyższe oraz przygotowanie pedagogiczne. Większość nauczycieli ukończyła studia podyplomowe i posiada kwalifikacje do nauczania kilku zajęć edukacyjnych. Nauczyciele są otwarci na zmianę i gotowi do stałego pogłębiania swoich kompetencji zawodowych. Uczestniczą w różnych formach doskonalenia zawodowego. W związku z licznymi zmianami zachodzącymi na rynku edukacyjnym istnieje potrzeba dalszego pogłębiania wiedzy i umiejętności w szczególności w obszarach doradztwa zawodowego, kompetencji psychologiczno-pedagogicznych, motywowania uczniów do określania swoich planów życiowych i konsekwencji w ich realizacji.

Merytoryczne przygotowanie, twórcza postawa i osobiste zaangażowanie kadry pedagogicznej szkoły zapewnia młodzieży wsparcie i pomoc we wszechstronnym rozwoju, w szczególności poprzez: wspieranie ucznia w rozwiązywaniu problemów edukacyjno –

wychowawczych, rozwijanie zainteresowań ucznia (prowadzenie zajęć pozalekcyjnych), realizacja programu profilaktycznego szkoły.

Liczb nauczycieli

Liczba nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego	przedmiotów ogólnokształcących		praktycznej nauki zawodu			Według stanu na dzień 27.09.2023 r.	
	K	M	K	M		K	M
Nauczyciel mianowany	1	3	1	3	w osobach	2	6
					w etatach	2	3,54
Nauczyciel dyplomowany	17	9	4	1	w osobach	21	10
					w etatach	19,14	9,14
Bez stopnia awansu zawodowego	2	2	1	4	w osobach	3	6
					w etatach	3,6	5,04

WYNIKI DIAGNOZY

Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu kompetencji kluczowych i zawodowych:

Zgodnie z Europejskimi Ramami Odniesienia i zaleceniami Parlamentu Europejskiego wyróżnia się osiem kompetencji kluczowych. Choć są one równorzędne, to bezpośrednio w procesie kształcenia i procesie pracy można przyjąć jako wiodące następujące z nich:

- komunikacja w języku ojczystym – definiowana jako zdolność wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie) oraz językowej interakcji w odpowiedniej i kreatywnej formie w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych – w edukacji i szkoleniu, pracy, domu i czasie wolnym.
- kompetencje matematyczne (matematyka stosowana),
- kompetencje informatyczne (praktyczne wykorzystanie narzędzi informatycznych),
- znajomość języków obcych ,
- przedsiębiorczość (w tym kreatywność),

- kompetencje społeczne.

Ranga absolwenta szkół średnich będzie wzrastać na rynku pracy w miarę nabywania przez niego ww. kompetencji kluczowych, a w następstwie rozwijania jego kompetencji zawodowych. Nie będzie to jednak możliwe bez dobrze przygotowanej i kompetentnej kadry nauczycielskiej czy bez dobrej, nowoczesnej bazy dydaktycznej. Jest to także zależne od kapitału ludzkiego czyli uczniów podejmujących naukę w szkołach.

Stwierdzić zatem można, że głównymi problemami, z którymi borykają się nauczyciele szkół działających w PZS w Chmielniku w kształtowaniu kompetencji kluczowych są:

- brak kompetencji językowych – liczne błędy językowe w wypowiedziach argumentacyjnych, nieznanostwo fachowego słownictwa, częste błędy rzeczowe, unikanie terminologii teoretycznoliterackiej, a także skłonność do powtarzania wyuczonych opinii i sądów, brak krytycznego myślenia i formułowania własnych wniosków,
- występujące u przeważającej liczby uczniów braki w zakresie kształtowania umiejętności matematycznych i słabe opanowanie przez absolwentów szkół podstawowych umiejętności zastosowania aparatu matematycznego w praktyce. Uniemożliwia im to osiągnięcie dobrych wyników przede wszystkim z matematyki, fizyki, geografii, chemii i z przedmiotów zawodowych już od pierwszych dni nauki w szkole ponadpodstawowej. Nauczyciele prowadzący zajęcia edukacyjne są obligowani (złymi wynikami uczniów) do uzupełnienia tych braków i wyrównania szans,
- bardzo niski stopień opanowania języków obcych przez absolwentów szkół podstawowych, co nie pozwala na szybki przyrost wiedzy i umiejętności językowych takich jak: rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie, pisanie tak w zakresie języka potocznego jak i zawodowego,
- ogromne zróżnicowanie opanowania umiejętności z zakresu przedsiębiorczości i innowacyjności wśród uczniów klas pierwszych Liceum Ogólnokształcącego (począwszy od postaw potwierdzających kreatywność, asertywność, zdolność do planowania przedsięwzięć, aż do postawy wycofania się). Znaczny odsetek uczniów nie potrafi poprawnie przygotować np. podania do pracy, CV oraz innych dokumentów aplikacyjnych itp.
- duże zróżnicowanie wśród uczniów szkół Liceum Ogólnokształcącego w dostępie do sprzętu komputerowego (głównie bariera finansowa), oprogramowania (także głównie

bariera finansowa), czy usług internetowych (głównie bariera techniczna) - zwłaszcza na obszarach wiejskich,

- zbyt mała motywacja i wiara we własne siły niektórych uczniów w doskonaleniu się w wybranym przez siebie zawodzie wynikająca m.in. z braku wsparcia i opieki ze strony rodziny, przypadkowy wybór kierunku kształcenia, czy szybko zmieniający się rynek pracy,
- zbyt wysokie koszty zakupu nowoczesnych pomocy dydaktycznych, głównie do kształcenia zawodowego, ograniczające atrakcyjność bazy szkoły (źródło informacji – analiza rynku pomocy dydaktycznych),
- brak pomocy dydaktycznych – nowych komputerów do pracowni komputerowej (źródło informacji - analiza posiadanej bazy dydaktycznej).

Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie przedsiębiorczości:

Na podstawie przeprowadzonych wywiadów przeprowadzonych wśród nauczycieli, można stwierdzić, że w czasie nauki w szkole (głównie na podstawach przedsiębiorczości i ekonomii w praktyce) część (62%) uczniów nabywa umiejętności wcielania swoich pomysłów w czyn, zdobywają cechy osób bardziej kreatywnych. Organizowane w szkole są też różne formy zajęć pozalekcyjnych dających szansę młodzieży na nabycie umiejętności pracy zespołowej i kreatywności.

Według oceny przedstawionej przez samych uczniów:

- 11% uczniów PZS, umiejętność bycia kreatywnym (pomysłowym) ocenia bardzo nisko, 58% określa umiejętność bycia kreatywnym na poziomie średnim, tylko 31% uczniów bardzo wysoko określiło swój poziom bycia kreatywnym.
- umiejętność bycia organizatorem różnych działań, w stopniu wysokim określiło 35% ankietowanych uczniów, 48% określiło się na poziomie średnim, 17% na poziomie niskim.
- umiejętność planowania na poziomie wysokim określiło 28% ankietowanych, na poziomie średnim 54%, na niskim 18%.
- umiejętność podejmowania decyzji na poziomie bardzo wysokim określiło 12% badanych, na poziomie wysokim 17%, średnim 64%, niskim 7%, a bardzo niskim 0%.

Zdaniem pracodawców większość absolwentów szkół, którzy znaleźli zatrudnienie wykazuje się umiejętnością pracy grupowej, znacznie gorzej radzą sobie z organizacją swojego miejsca pracy.

Urząd pracy wskazuje na deficyty w zakresie kreatywności oraz determinacji związanej z podejmowaniem własnej działalności gospodarczej.

Zdecydowana większość uczniów, nauczyciele i pracodawcy wskazują jako poważne zagrożenie – spadek lub brak motywacji uczniów i absolwentów w poszukiwaniu pracy i w zakładaniu własnego przedsiębiorstwa na skutek recesji gospodarczej i wzrastającego bezrobocia.

Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych:

Zdaniem nauczycieli 82% uczniów w miarę dobrze opanowało posługiwanie się aplikacjami komputerowymi takimi jak: edytor tekstu, arkusz kalkulacyjny, program graficzny, program do tworzenia prezentacji (potrafią umiejętnie wykorzystywać prezentację komputerową do przedstawienia określonego tematu). Ponadto uczniowie ci wykazują dobrą znajomość komunikatorów i usług oferowanych przez Internet).

Słabą stroną w opinii nauczycieli jest zbyt pobieżne opanowanie obsługi baz danych, metod przechowywania, zabezpieczania i przetwarzania informacji oraz bezkrytyczne podchodzenie do informacji zawartych w Internecie, czy też ignorowanie zagrożeń jakie niesie Internet i komunikacja za jego pośrednictwem.

Stanowisko pracodawców w tym względzie jest zbliżone do stanowiska nauczycieli: uczniowie nie zauważają zbyt wielkich zagrożeń płynących z Internetu.

Jednocześnie uczniowie i pracodawcy widzą szansę w podejmowaniu, czy też w świadczeniu pracy (a także w doskonaleniu zawodowym) na odległość za pośrednictwem sieci komputerowych.

Kompetencje kluczowe z zakresie komunikacji w języku ojczystym:

Zdaniem nauczycieli 84% uczniów w miarę dobrze opanowało komunikację językową z zakresu znajomości tekstów literackich wskazanych w podstawie programowej. Słabą stroną jest posługiwanie się fachowym słownictwem. Często też występują błędy rzeczowe; uczniowie unikają terminologii teoretycznoliterackiej i mają skłonność do powtarzania

wyuczonych opinii oraz sądów, co w znacznej mierze przekłada się na brak krytycznego myślenia i formułowania własnych wniosków.

W zakresie umiejętności i wiedzy z języka polskiego, tylko 34% ankietowanych (skala od 1-10) oceniła się na poziomie 7 (wysokim). 52% ankietowanych uczniów na poziomie średnim (4-6), 14% uczniów oceniła swoje umiejętności językowe na poziomie niskim (od 2-3). Ocena umiejętności językowych przez nauczycieli pokrywa się z oceną uczniów szkoły.

W dalszej pracy z uczniami należy zatem skupić się na nasileniu ćwiczeń językowych w szczególności: w formułowaniu jasnych, precyzyjnych wypowiedzi oraz w pisaniu krótkich, rzeczowych odpowiedzi, nasilić intensywność pracy z tekstem literackim, w szczególności zmierzającej do pogłębiania pojęcia literackości i rozumienia zasad analizy utworu literackiego.

Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie matematyki:

Zdaniem nauczycieli słabą stroną jest to, że uczniowie po okresie nauki w szkole podstawowej (rotacja uczniów) nie mają dostatecznie opanowanego i utrwalonego materiału z zakresu wiedzy szkoły podstawowej (analizowanie tekstu matematycznego, posługiwanie się symbolami matematycznymi, wykonywanie operacji matematycznych przewidzianych w programie nauczania). Nauczyciele Powiatowego Zespołu Szkół muszą eliminować braki z wiedzy i umiejętności ze szkoły podstawowej, co z kolei utrudnia realizowanie bieżącego programu nauczania.

Słabą stroną uczniów w opinii nauczycieli i pracodawców jest traktowanie przez uczniów każdego przedmiotu nauczania jako odrębnej dziedziny; występują ewidentne braki w umiejętności wykorzystania wiedzy zdobytej na lekcjach matematyki w nauce przedmiotów przyrodniczych, informatycznych, czy zawodowych. Brak myślenia twórczego powoduje, że uczeń wybiera zadania schematyczne, a nie rozwiązuje zadań w kontekście praktycznym.

W zakresie umiejętności i wiedzy z matematyki 15% uczniów oceniła swój poziom wiedzy na poziomie niskim (od 2-3), 67% ankietowanych oceniło swoje umiejętności i wiedzę z matematyki na poziomie średnim (od 4-do 6), 18% uczniów na poziomie 7 (wysokim). Ocena nauczycieli dotycząca wiedzy i umiejętności z matematyki pokrywa się z opinią uczniów.

Większość uczniów uważa, że po ukończeniu szkoły będą potrafili lub już potrafią, na poziomie dostatecznym, posługiwać się aparatem matematycznym w praktycznych

zastosowaniach na stanowisku pracy. Wyniki diagnozy wskazują na niepokojący fakt, iż forsują jednak często tezę, że ewentualne braki w opanowaniu umiejętności matematycznych zastąpi użycie komputera. Zdaniem około połowy uczniów klas, z takim poziomem opanowania wiedzy i umiejętności matematycznych jaki posiadają po zakończeniu nauki w szkole, są oni w stanie podjąć pracę.

Kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie języków obcych:

Zdaniem nauczycieli i pracodawców opanowanie języka obcego jest bardzo zróżnicowane. W ocenie nauczycieli, efekty kształcenia w zakresie czterech kompetencji językowych przedstawiają się następująco:

1. Rozumienie ze słuchu

Uczniowie rozumieją na poziomie podstawowym wypowiedzi rodzimych użytkowników języka. Potrafią wyselekcjonować informacje oraz rozstrzygnąć, czy postawione tezy są zgodne z usłyszaną treścią. Umiejętności uczących się języka angielskiego są coraz wyższe. Skutkuje to lepszym zrozumieniem dłuższych tekstów oryginalnych oraz umiejętnością formułowania krótkich wypowiedzi na podstawie usłyszanego tekstu.

2. Mówienie

Uczniowie wypowiadają się na tematy dnia codziennego stosując podstawowe słownictwo w stopniu słabym (bariera językowa, niski zasób słów). Formułują wypowiedzi bazując na podanych informacjach, odpowiadają na pytania, jak i formułują krótkie wypowiedzi na określony temat w stopniu słabym.

3. Czytanie

Uczniowie czytają teksty w stopniu dostatecznym w miarę swoich możliwości. Na tematy życia codziennego potrafią wyszukać potrzebne informacje. Rozumieją ogólny sens wypowiedzi, a także potrafią znaleźć w tekście fragmenty udzielając odpowiedzi na konkretne pytanie. Uczniowie wykazują braki w umiejętnościach doboru techniki czytania do rodzaju tekstu.

4. Pisanie

Uczniowie potrafią napisać krótkie teksty użytkowe. Posługują się podstawowym słownictwem tematycznym oraz podstawowymi strukturami gramatycznymi w stopniu mało i średnio zadawalającym.

W zakresie umiejętności i wiedzy z języka angielskiego (innego języka obcego jakiego uczą się w szkole), tylko 22% ankietowanych (skala od 1-10) oceniła się na poziomie 7 (wysokim). 68% ankietowanych uczniów na poziomie średnim (4-6), 20% uczniów oceniła swoje umiejętności językowe na poziomie niskim (od 2-3). Ocena umiejętności językowych przez nauczycieli pokrywa się z oceną uczniów szkoły.

Kompetencje społeczne to udowodniona (w pracy, nauce oraz w rozwoju osobistym) zdolność samodzielnego stosowania posiadanych umiejętności z uwzględnieniem

zinternalizowanego systemu wartości. Kompetencje społeczne określa się bazując na kategoriach odpowiedzialności i autonomii.

Według oceny uczniów:

- umiejętność motywowania siebie do podejmowania działań bardzo nisko określiło 6% ankietowanych, 17% określiło poziom niski, średni poziom 64% ankietowanych uczniów, 7% na poziomie wysokim, 5% na poziomie bardzo wysokim,
- w umiejętności budowania i utrzymywania więzi emocjonalnych z innymi ludźmi (w tym np. poprzez tworzenie pozytywnej atmosfery, poczucia bezpieczeństwa i klimatu zaufania) zauważyło bardzo niski poziom u siebie 3% ankietowanych, niski 17%, średni 69% ankietowanych, wysoki 11% (poziom pkt. 7-8).
- umiejętności autoprezentacji i kształtowania własnego wizerunku bardzo nisko określiło 3% badanych, nisko 17%, średni poziom zakresiło 67%, 13% ankietowanych określiło swoją umiejętność autoprezentacji w wysokim stopniu.
- umiejętność w zakresie komunikacji niewerbalnej (w tym np. poprzez wygląd zewnętrzny, sposób poruszania się, gestykulację, mimikę, pozycję ciała) nisko oceniło 3% ankietowanych, średnio 75%, wysoko 17%, bardzo wysoko 5% uczniów.
- większość badanych - 78% określa swoje umiejętności komunikowania się z innymi (w tym np. aktywne słuchanie, prowadzenie rozmowy, zadawanie pytań, zbieranie informacji, udzielanie odpowiedzi, uczestniczenie w dyskusji, przekonywanie innych do własnych argumentów) na poziomie dobrym (4-6), 18% na dostatecznym, niskim 4%.
- umiejętność zachowania się w sposób asertywny (w tym np. obrona swoich praw w sytuacjach społecznych i osobistych – także odmawianie, inicjatywa i kontakty towarzyskie, wyrażanie i przyjmowanie krytyki i pochwał, wyrażanie próśb, uczuć, opinii) bardzo nisko określiło 4% ankietowanych, nisko 14%, średnio 67%, wysoko 15% badanych.
- umiejętność radzenia sobie z emocjami (w tym np. rozpoznawanie własnych uczuć i ich wyrażanie, rozumienie uczuć innych osób, radzenie sobie z własnymi przykrymi emocjami, radzenie sobie ze złością wyrażaną przez innych) bardzo nisko określiło 9%, nisko 28%, poziom średni zaznaczyło tylko 50%, poziom wysoki 13%.
- umiejętność postępowania w sytuacjach konfliktowych i ich rozwiązywania na poziomie bardzo niskim ma 4% ankietowanych uczniów, na poziomie niskim ma 7%, poziom średni zaznaczyło 72% ankietowanych, poziom wysoki zaznaczyło 17%.

Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów:

Kompetencje zawodowe można zdefiniować jako zdolność wykonywania czynności w zawodzie w sposób zgodny ze standardami wymaganymi dla danego stanowiska lub dostosowanie umiejętności i wiedzy do nowych sytuacji głównie w ramach danego obszaru zawodowego. W jeszcze inny sposób można to ująć jako zdolność wykonywania funkcji pracy lub zajęcia, zgodnie ze standardami wymaganymi w tej pracy. W PZS w Chmielniku kształcenie odbywa się na poziomie szkoły średniej i szkoły Branżowej I Stopnia, na kierunkach: technik mechanik, technik budownictwa, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik informatyk, technik ekonomista, technik hotelarstwa, murarz – tynkarz, mechanik pojazdów samochodowych.

Badani uczniowie w ankietach określili swoje kompetencje zawodowe na poziomie dobrym (68%), dostatecznym (29%), niskim 3%.

Według opinii ankietowanych uczniów czynnikami utrudniającymi im start w dorosłe życie są:

1. niska motywacja do nauki – 18% uczniów, średnią motywację do nauki miało 60% ankietowanych i wysoką motywację do nauki miało 22% uczniów.
2. zaległości w nauce - duże zaległości określiło 18% ankietowanych, poziom średni określiło 27%, poziom niski określiło 53%, 2% stwierdziło brak zaległości.
3. brak wiary w siebie: niski poziom wiary w siebie ma 47% ankietowanych. na poziom średni ma 43%,wysoko wierzy w siebie 10% ankietowanych
4. brak wsparcia w rodzinie: niski poziom wsparcia w rodzinie ma 19% ankietowanych. poziom średni ma 38%. Jako wysoki podało 43% o ankietowanych
5. brak zainteresowań przejawia 6% ankietowanych (niski poziom), 69% określa swoje zainteresowania na poziomie dobrym, tylko 25% ma hobby.
6. brak umiejętności praktycznych poszukiwanych przez pracodawców na rynku pracy - określa 14% ankietowanych uczniów. 66% określa swoje umiejętności na poziomie dobrym, tylko 20% na poziomie wysokim.

Po przeprowadzonej ankiecie, wywiadach wśród nauczycieli, uczniów i grupie pracodawców, jako silne strony szkoły w zakresie kształtowania kompetencji zawodowych podaje się przede wszystkim dobre przygotowanie absolwenta (przez różnorodność przedmiotów zawodowych) do wykonywania zawodu. Szansą są głównie możliwości

pogłębiania swojej wiedzy na kursach/szkoleniach z dużą ilością godzin praktycznych, a także możliwość założenia swojej firmy, nie ograniczając się jedynie do specjalizacji zawodowej. Słabe strony lub zagrożenia to spadek motywacji do nauki w wybranym zawodzie ze względu na czynniki osobowościowe oraz na pogłębiający się kryzys gospodarczy i brak umiejętności rozpoznawania prognoz rynku pracy.

Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe:

Analizując kompetencje zawodowe w kontekście kompetencji kluczowych wynika, że nabycie pełnych kompetencji w zawodzie nie jest możliwe bez opanowania kompetencji kluczowych, zwłaszcza matematycznych, informatycznych, językowych czy z obszaru przedsiębiorczości. Kontynuując można stwierdzić, że budowanie i posiadanie przez ucznia kompetencji kluczowych jest podstawą do nabywania przez niego kompetencji zawodowych. Poziom kompetencji zawodowych świadczy również o jakości absolwenta.

Najważniejszym wyzwaniem w zakresie kompetencji kluczowych i zawodowych jest zniwelowanie rozbieżności pomiędzy umiejętnościami praktycznymi, a wymaganiami stawianymi przez pracodawców oferujących zatrudnienie.

Pracodawcy, wobec kandydatów do zatrudnienia, stawiają najczęściej następujące wymagania:

- kandydaci do pracy oceniani są na podstawie wielu kryteriów, dla pracodawców ważne są zarówno kwalifikacje formalne jak i predyspozycje osobowościowe,
- bez względu na typ stanowiska liczą się przede wszystkim umiejętności zawodowe,
- na większości stanowisk bardzo istotną rolę odgrywa posiadanie doświadczenia zawodowego.

Wiedza teoretyczna i praktyczna zdobyta podczas nauki w szkole a w przypadku klas zawodowych również praktyk, nie daje gwarancji otrzymania pracy. Co raz częściej młody człowiek aby otrzymać pracę musi wykazać się innymi dodatkowymi umiejętnościami takimi jak znajomość języków obcych, posiadanie prawa jazdy, umiejętność obsługi komputera i nowoczesnych urządzeń biurowych, czy też posiadanie innych ważnych dla pracodawcy umiejętności. Do najważniejszych działań w zakresie budowania kompetencji, PUP w Kielcach zalicza m.in. współpracę z pracodawcami przy ustalaniu kierunków kształcenia zawodowego, prowadzenie specjalistycznych zajęć praktycznych w zakładach pracy, rozwijanie bazy szkoleniowej w szkołach i placówkach oświatowych (modernizacja pracowni), wprowadzenie do szkół doradców zawodowych (już od szkoły podstawowej aby umożliwić młodzieży

świadomy wybór kierunku kształcenia i właściwe zaplanowanie ścieżki kariery zawodowej), prowadzenie stałego monitoringu rynku pracy.

Aby wyjść naprzeciw wymaganiom rynku pracy odnośnie posiadanych kwalifikacji i kompetencji naszych absolwentów Powiatowego Zespołu Szkół w Chmielniku potrzebuje wsparcia w zakresie finansowym.

W związku z dokonaną dogłębną analizą potrzeb naszych uczniów we wrześniu 2023 na podstawie przeprowadzonych ankiet wśród uczniów klas licealnych wynika iż są oni zainteresowani zdobywaniem nowych kwalifikacji poprzez udział w kursach i szkoleniach zawodowych a także zdobyciem kompetencji z zakresu przedsiębiorczości (zakładania działalności gospodarczej), z zakresu nauki języka obcego branżowego, z zakresu umiejętności pisania CV i poruszania się na rynku pracy. W ankiecie wzięło udział 70 uczniów z klas I, II i III liceum ogólnokształcącego. Udział w kursach zadeklarowała większość badanych uczniów tj. 65 uczniów chce brać udział w organizowanych kursach i część uczniów chciałoby wziąć udział w stażu.

Działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy:

Aby sprostać wymaganiom współczesnego rynku pracy Powiatowy Zespół Szkół w Chmielniku przygotowuje działania wspomagające i przygotowujące ucznia do aktywnego funkcjonowania na uczelniach wyższych oraz na rynku pracy.

Należy tu wymienić m.in.:

- przygotowanie diagnozy pod realizację projektów współfinansowanych z EFS dotyczących budowania kompetencji kluczowych,
- realizację szkoleń z doradztwa zawodowego dla uczniów z klas licealnych, oraz inne formy wsparcia które zostały wybrane przez uczniów w przeprowadzonych ankietach.

Opanowana i utrwalona wiedza oraz umiejętności z wyżej wymienionych zakresów przyczynią się do lepszego przygotowania uczniów do kontynuowania nauki na uczelniach wyższych, oraz wejścia na rynek pracy.

Zdiagnozowane potrzeby uczniów w zakresie organizacji staży/praktyk, zajęć dodatkowych/kursów i szkoleń, które prowadzą do zdobycia dodatkowych kwalifikacji/uprawnień/ nabycia umiejętności;

Kursy kwalifikacyjne, kursy doksztalcające, kursy uzupełniające.

- zajęcia i wyjazdy edukacyjne, pokazy dla uczniów klas licealnych o profilach policyjno-prawnym i techniczno-medycznym (np. centra edukacyjne, placówki administracji państwowej, uczelnie, ośrodki zdrowia),
- wycieczki: Geopark Kielce z warsztatami, Centrum Nauki Leonardo da Vinci, Zamek w Chęcinach – poznanie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego naszego regionu, pokazy doświadczeń chemicznych, strzelnica, Centrum Nauki Kopernik z warsztatami, sąd, Wawel, Zamek Królewski, Muzeum Powstania Warszawskiego,
- wyjazd na Wojskową Akademię Medyczną w Warszawie lub inną uczelnię medyczną celem poszerzenia wiedzy uczniów dotyczącej rekrutacji oraz specyfiki pracy danej szkoły wyższej,
- szkolne zawody strzeleckie, szkolenie z samoobrony
- kwalifikowany kurs pierwszej pomocy,
- trening ze specjalistą do testów sprawnościowych do służb,
- zajęcia warsztatowe ze specjalistami z wybranych dziedzin, np.: prawa – adwokat, medycyny – lekarz,
- zajęcia z autoprezentacji, rozwoju osobistego, rozmowy z pracodawcami, doradztwo zawodowe
- szkolenie z podstaw języka łacińskiego, języka angielskiego zawodowego,
- szkolenie dla uczniów z zakresu tolerancji, przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na różne czynniki, budowania postaw społecznych,
- szkolenie dla nauczycieli z zakresu motywowania uczniów do nauki, przeciwdziałania dyskryminacji, budowania postaw społecznych opartych na tolerancji, wolności i szacunku do drugiej osoby.

Analiza rynku pracy w woj. świętokrzyskim:

Według opinii pracodawców (Badanie zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w województwie świętokrzyskim wraz z analizą postaw pracodawców wobec inwestowania w rozwój zawodowy pracowników, WUP Kielce 2022) w 2023 roku występuje zapotrzebowanie m.in. na następujące zawody:

- pielęgniarka, położna,
- lekarz,
- nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych,
- psycholog, psychoterapeuta,

- ratownik medyczny,
- biolog, biotechnolog,
- dziennikarz, redaktor,
- kosmetolog,
- policjant,
- strażak,
- pracownik socjalny.

Bariery w zatrudnianiu osób młodych według pracodawców:

- brak doświadczenia zawodowego kandydatów,
- zbyt wysokie oczekiwania płacowe kandydatów,
- brak wymaganych umiejętności: praca zespołowa, kreatywność, innowacyjność,
- wysokie koszty utworzenia stanowiska pracy,
- brak znajomości języków obcych,
- brak specjalistycznych uprawnień zawodowych,
- konieczność przeszkolenia (przyuczenia) do pracy,
- brak umiejętności technicznych niezbędnych na danym stanowisku pracy.

DYREKTOR
mgr Sławomir Wojcik

.....
Dyrektor PZS w Chmielniku